

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ разом з ілюстр. додатком „Неділя“ виносить:
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно „ 85 „
для заграниці 15 рублів або 24 франків.
Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ :

у вівторок, четвер, суботу і неділю.

Редакція і Адміністрація „Буковини“ знаходиться в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2), куда всі дописи адресувати належить. — Бюро редакції отворене щодня від 8. рано до 8. вечерю.

Вибори до галицького сойму з курії сільських громад.

Ми вже в телеграмах попередного числа передали списе вибраних руских послів в Галичині. Єсть їх всіх лише 14. (Федоровича не вибрано, тільки Остапчука в Збаражчині). Результат сих виборів не маємо причини називати дуже користним для нас. Ми стратили два мандати, замість зискати хоч кілька більше. Перше мали ми 16 послів, а з єпископами 19, а тепер з єпископами маємо тільки 17. Що декотрі кандидати головного комітету, як Чапельський, Пюрко, Зубрицький і Шухевич, перепали, винні тому по часті обставини, задля котрих два перші не явилися перед виборцями, а два другі виступили аж в остатній хвилі; винні інтриги москвофілів (в Турці і Старім місті) і незалежних народовців (в Бережанщині), винен польський центральний комітет, котрий на перекір ріжним слухам, зовсім не оглядався на головний руский комітет; винно й „Дѣло“, що на кождім кроці кидало головному комітетови колоди під ноги, не зискавши при тім і для своіх великого успіху.

Один лише важний успіх сих виборів радо потуємо, а іменно се, що між

нашими послами, в середу вибраними, нема ані одного москвофіла, так як ми висказали се бажане в ч. 98., своєю дорогою не сподіваючись, щоби москвофіли так відразу упали. Коли-ж так стало ся, то ми народовці можемо бути тому дуже раді. В поглядах вибраних послів найдуть ся певно деякі ріжницї, але се вже великий здобуток, що всі стоять на основі народно-рускій і всі дбатимуть о національно-політичне і культурне піддвижене руского, нашого народу.

Заким подамо ріжні відзиви повиборчі, які появлять ся в наших часописах, занотуємо вперед результат виборів в рускій стороні Галичини, звертаючи увагу на пропорцію голосів при руских кандидатах.

Бібрка. Голосовало 142. Вітольд Незабитовский одержав голосів 95, Роман Соеновский 47.

Бучач. Голосовало 220. Артур Цілецький одержав 184 голосів, Михайл Саварин 34.

Бережани. Голосуючих 163. Генрик Шеліський одержав 105 голосів, о. Теодор Пюрко 50. Семко Савчук 8 голосів.

Броди. Голосовало 205. Олександр Барвіньский одержав 175, Іосиф Мончал-

ковский 29. Вибраний Олександр Барвіньский.

Богородчани. Голосовало 101. Судя повітовий Михайло Кульчицький одержав 58 голосів, Олекса Барабаш 42, Петро Курись 1. Вибраний Михайло Кульчицький.

Борщів. Голосовало 197. Мечислав гр. Борковский одержав 156 голосів, др. Михайло Дорундяк 40 голосів.

Чесанів. Голосуючих 144. Юліян князь Пузина одержав 114 голосів, др. Франц Соронь 30.

Чортків. Голосовало 120. Станислав Рудроф одержав 110 голосів, Антоні Горбачевский 10.

Дрогобич. Голосуючих 186. Ксенофонт Охримович одержав 185 голосів, прото вибраний.

Долина. Голосуючих 168. о. Василь Небиловець одержав голосів 121, Юрко Дідоха 47. Вибраний о. Василь Небиловець.

Городок. Голосуючих 142. Адольф бр. Бруницький одержав 122, Дионізий Герасимович 20.

Городенка. Голосовало 170. Антін Теодорович одержав 108, Володимир Шухевич 62.

Гусятин. На 184 голосуючих одержав гр. Адам Іолуховский 135 голосів

Почуте національне.

Промова — Юрія Брандеса.

—о—

Дня 1. лютого 1894 р. при посвяченню нового будинку вольнодумного товариства студентского в Копенгазі мав славний на цілий світ данський письменник Юрій Брандес до студентів промову о почутю національнім. В сій промові розказані відносини данські, а ті відносини — з малою ріжницею — такі подібні до наших, руских, що ми уважаємо відповідним подати сю промову Брандеса в повній основі. Притім звертаємо увагу на се, щоби наші читателі при кождім поодинокім уступі сї промови завдали собі питанє: „А як у нас?“ Відповіді найдуть ся дуже легко, а — наука чей не піде в ліс.

Спитайте ся, панове, чого потрібно, щоби чоловік міг розвинути всі свої спосібности і все виконати, до чого єсть спосібним?

Ото істота єго мусить розбуяти ся; чоловік не повинен вгинати ся під безнастанним напором журби і зневіри; мусить бути або щасливим, або чути, що єго якийсь могучий намір, довірє в себе самого або гордієть підносять.

А коли те саме питанє поставите цілому поколіню і народови, то й тоді розбуджене на-

строю, спільної свідомости і щасливого віхнення, в котрім все удає ся, що важнійше, і все зробить ся, що величне, залежить тільки від того, щоби одиниця чула ся піднесеною.

Та одиниця мусить мати волю до будженя роввою, або пірвана рухом розвоєвим мусить она зрозуміти, що єї несе філя прихильного вітру або спорідненя душ. В одиниці мусить повстати свідомість сил, подвоєних тим почутєм, що велика цілість, до котрої належить, бажане станути на вершинах могучости, багато вже довела до діла, а ще більше думає довести.

Так чують цілі покоління в народі, коли у них зашумить вихор ентузіязму для культури і краси, як в Італії в епосі ренесансу, а в Німеччині в часи гуманізму; або в хвилях пануючої свідомости побіди, як в таких краях, котрі нагло дійшли до сили.

Але менше о жерело почутя — до него не доконче потрібно, щоби розвинув ся внїшний обєм краю, як в Німеччині або Росії. Лише одиниця мусить відчувати се, що єї край розвиває, що сонце вітчизни підносить ся. Так було до недавна в Італії, так ще нині єсть в Норвегії. Тоді із збірної душі народу відвага і довірє до власних сил проникає в душі одиниць. Тоді на власну руку чоловік іде вперед, повен підприємчivosti, повен віри в житє і будучність свого народу.

Таких прикмет, як відваги, довірє у власні сили, смілости, віри в житє і вбудучність не найдеш у наших земляків сучасних на данській землі. Чому нема їх, то легко можна вияснити. Не багато в наших людей чує, що бере участь в розвоєвим руху, або що їх сей рух підносить; а ще менше єсть таких, що бажать єго розбудити. Підкладом того всего, о чім ту говорять ся і що ту діє ся, єсть глибоке пригнобленє.

Перші обяви того настрою находжу в р. 1870. Коли перед кількома літами один патріот-книгар видав історію Данії у французській мові, щоби з'єднати симпатії для народу і краю, показала ся в одній із знаменитих часописей Франції оцінка того твору, котра виповідала думку таку: „Та книжка гідна читаня, бо кождий нарід, чи великий чи малий, може з неї брати науку, як в політиці не треба поступати. Бачимо ту, як нарід, незле вивінований, попадає через політичний нерозум з одного нещастя в друге і цопає ся зі становища великої держави на становище семирядного краю; ми бачимо, як обсяг власти єго меншає, а не зависимість єго щораз більше обмежує ся. Єсть се тип політичного упадку.“

Не розуміла сего докладно та генерація, до котрої я належу, бо ще сонце 20-літної весни огрівало наше житє. Ми вправді знали Кнуда Великого, Вальдемарів і Маргарити, війни зі Швецією і їх наслідок, ми знали точки мира

Василь Мотика з Кривенького голосів 49.

Ярослав. Голосувало 203. Кн. Юрій Чарториский одержав голосів 103, Андрій Борович 98, два голоси розстрілені.

Яворів. Вибраний одноголосно гр. Іван Шептицький.

Калуш. Голосуючих 154. Модест Каратницький одержав голосів 79, Юліян Романчук 75. Вибраний Модест Каратницький.

Камінка. Вибраний гр. Ст. Бадені.

Косів. Голосувало 155. Филип Залеский одержав 151 голосів, Козьма Лазорак 3, Юра Луканюк 1.

Коломия. Голосуючих 202. Др. Теофіл Окуневский адв. з Городенці, одержав голосів 178, др. Василь Юрченко адвокат з Коломиї 23. Вибраний др. Теофіл Окуневский.

Львів. Голосуючих 221. Теофіл Мерунович одержав 166, Василь Нагірний 55 голосів.

Ліско. Вибраний Іосиф Віктор.

Мостиска. Голосуючих 150. Станис. гр. Стадницький 115 голосів, Тимко Микита 35 голосів.

Надвірна. Голосувало 137. Вибраний одноголосно о. Корнело Мандичевский.

Перемишляни. Голосувало 151. Гр. Роман Потоцький одержав 134 голосів, Іван Сикорский 17.

Перемишль. На 166 голосуючих одержав Стефан Новаковский, селянин з Торок 93 голосів. Князь Адам Сапіга одержав 73 голосів. Вибраний Стефан Новаковский.

Підгайці. Голосувало 127. Др. Дамьян Савчак вибраний одноголосно.

Рава руска. Голосувало 187. Франц Єнджейович одержав 127 голосів, адвокат др. Яминський 60 гол.

Рогатин. Вибраний Николай Торосевич.

Рудки. На 129 голосуючих одержав др. Лев Яклиньский 97, Тома Дяків 32.

Самбір. Голосувало 149. Фелікс Созанський одержав 111 голосів, Іван Бережницький 38.

Скалат. Голосувало 174. Шасний гр. Козебродзкий одержав 154 голосів, Ант. Криворучка 18, Максим Криворучка 1, Федько Щур 1.

Стрий. Голосувало 12. Кароль гр. Дідушицький одержав 92, Василь Давидяк 70 голосів.

Сокаль. На 175 голосуючих одержав Анатоль Вахнянин 112 голосів, Лука Михальчук 61 голосів, Михальчук 2 голоси. Вибраний Анатоль Вахнянин.

Станіславів. Голосуючих 162. Лазар Винничук одержав 91 голосів, Осип Гурик 62, інші розстрілені. Вибраний Л. Винничук.

Старе місто. На 96 голосуючих вибраний Казимір Фірлей Білянський. О. Мих. Зубрицький одержав 36 голосів.

Снятин. Голосувало 153. О. Кирило Гамораг одержав голосів 109, др. Кирило Трильовський 41, Осип Теодорович 3. Вибраний о. Кирило Гаморак.

Товмач. Голосувало 169. Тит Заячківський, радник судовий з Коломиї одержав 94 голосів, Володимир Гнівош з Золотого Потока 73 голоси. Вибраний Тит Заячківський.

Тернопіль. Голосуючих 174, абсолютна більшість 88. Одержали голосів: Юл. гр. Коритовский 98. Павло Дума, господар з Копичинець 76.

Теребовля. Голосуючих 143. Вибраний одноголосно др. Юліян Ольпінський.

Турка. На 102 голосуючих вибраний одноголосно Бронислав Осуховский.

Збараж. На 136 голосуючих одержали: Тадей Федорович 62. Дмитро Остапчук 74 голосів. Вибраний Дмитро Остапчук.

Золочів. Голосуючих 307. Міністер

Аполінарій Яворський одержав 246 голосів. Семен Юркевич 58.

Заліщики. На 121 голосуючих Ант. Хамец вибраний одноголосно. 25 здержалося від голосованя.

Жовків. На 179 управнених голосувало 169. Тадей Старжинський отримав 110 голосів, Король 59.

Жидачів. Голосувало 106. Кароль д'Абанкур одержав 59 голосів, др. Олесницький 47 голосів. Вибраний Кароль д'Абанкур.

З давних руских послів перепали Антоневич, Барабаш, Федорович, Гурик, Король і Романчук; а о мандати не старалися: Герасимович, Кулачковский, Рожанський і Телишевский.

Польські селяни висилають тепер до сойму 10 послів — селян; наші тільки трох, разом буде 13. Давнійше було в соймі тільки 6 селян. З давніших послів соймових з куриї сільської остаєся і тепер 40, нових же послів прибуває 34.

Дрібні вісти.

Чернівці, дня 27. вересня 1895. р.

Др. Шулер фон Лібльой, бувшии через 20 літ професор черновецького університету, перенісся на пенсію і виїхав вчора з Чернівців.

Нова платня бек. учителів. В сій нашій статі з ч. 108 пропущено, що до II. категорії належать не тільки надучителі й надучительки, але також всі сталі учителі й учительки. Дальше спростувати б ще й те, що провізоричні підучителі й підучительки з іспитом кваліфікаційним побирати муть платню найнижшого ступня III категорії, отже лиш 400 зр.

Новий будинок шкільний посвячено в Іваківцях на Буковині дня 21 с. м. При посвяченню явилося багато мужиків.

В Чернівцях вибухла шкарлатина і ширить ся дуже поміж дітьми. Має бути з 300 хорих дітей. На остатнім засіданню ради міської була ін-

з р. 1645, 1660 і 1814*) але не робили з того загальних висновків про рід сего руху. Ми підносимо ся, — так нам здавало ся. Війна з року 1848—1850 додала нам довіря у власні сили: скандинавські надії і обіцянки викликали вражінє, що небавом зросте наша вітчизна.

А потім надійшов рік 1864**). Рік сей не побільшив нашої вітчизни. Скорчила ся стара вітчизна.

Але й тоді не вірила молодіж, що сила наша і впливи вже рішучо упали. Сподівали ся реконституції, — спозирали найперше на Австрію, а потім на Францію. Коли перші мрії в р. 1866 упали, тоді з тим більшим одушевленєм і з тим сильнішою вірою, — вірою, котрої я бодай не державсь — вхоплено ся останньої великої надії. Небавом настала війна поміж Німеччиною а Францією, а наслідки сеї війни знаєте, панове.

Тепер уже ніхто не міг заперечити факту: ми, тоді ще живі Данці, стояли над берегом пропасти; нашого духа не підносили щасливі пригоди і потішаючі відносини. Справді, може сьміло сказати, що мало котра генерація почала своє житє під напором так пригноблюючих вражінь, як покоління, котре молодостию розцвітало в р. 1864., а в р. 1870 зближало ся до мужеского віку.

Спараліжованою і зломаною була Данія на внї; в нутрі утрата Шлезвику викликала знесенє червневої устави ґрунтової, а від р.

1870 пануюче народно-ліберальне сторонництво навіть поза полем політичним подало ся в напрямі очевидної реакції. Наляканє першими об'явами соціалістичного руху серед робітників і ознаками вольнодумних змагань в кругах інтелігенції, зробило се сторонництво несподіваний скок.

Додопчіть їх! — отсе гасло понтентатів, а поміж зневагами, метаними на неспокойних духів, найшов ся також закид, що обі ґрупи поступають собі непатріотично і не по народному.

О скільки помалу, але певно зростаюча організація робітників змагала до того, щоби капіталістам утруднити спровадження чужих робітників і тим самим полішити долю данських робітників, — о стільки не поступала она собі ніяк не патріотично; а о скільки літератський рух змагав між иньшим до того, щоби данським читателям давати правдивіші інформації про положенє Європи, ніж втерті погляди, о стільки рух сей був наскрізь патріотичним; в ту хвилию годі було навіть подумати собі щось патріотичнішого. В р. 1864. корабель наш розбив ся о страшенну невіжу в справі дійствних відносин Европи. В р. 1870 ми туй-туй булиби потонули в пропасти погуби, через той самий настроій духовий, що нас без упину напоював вірою в те все, що було нашим бажанєм; вже справді була крайна пора, щоби розширити знанє окружаючого нас світа. А частина тодішних змагань духових ішла до того.

Внутрішній стан краю був хоробливий. Від р. 1864 Европа перестала нами інтересувати ся. Довгі часи ми були малим интересним

народом. Тягнуло ся то досить довго, заким вкінци ми зрозуміли, що интересними вже не єсмо. Одним словом, не багато було таких пригод в початках єімдесятих літ, котрі будили в нас довіре, що належимо до суспільности, в котрій рух поступовий і розвоєвий.

Проте-ж деяка частина тодішної молодіжи вірила в поступ і атмосферу, сприяючу розвоєви, бо чула сильно у власнім нутрі розвій і поступ. Один з тих молодців, що вже нині не живе, так відмалював сей настроій повісти в Niels Lhune:

„Були они переповнені новими напрямми, пияні новими теориями, дикі силою нового і засліплені его зоряною ясностию... Ентузіазм приступу (штурму) шалів в душах молодих і була там віра в світло великих звьїзд духових і була там надія, як море. На орлиних крилах підносив їх запал і росло серце відвагою тисячів... Які-ж то були хвилі чудові, а повні надії! З яким дивним чутєм слухало ся невірних, таємних шепотів душі, котрих звук виїтав в світ дійствности, як удари довбень о мурі євєянтині, як дико визиваючі тони пузонів, як свєт Давидових каменів, коли летять на чола Голятів, і як фанфари певні побїди“.

Наші політичні відносини почали нас небавом неславити. Уже провізорія з р. 1877 викликала в єуєдних державах здивованє. В Берліні я чув диспутуючих в тій справі послів. Один з них казав: „В Данії розбили конституцію. Міністерство забирає фонди, котрих сойм не ухвалив. Дивіть ся: то школа Бісмарка!“ Другий відповів: „Нї, нї, ту нема порівнаня. На щось подібне у нас не відважили ся“. А яка-ж невинна була та провізорія супротив

*) В р. 1645 стратила Данія всі німецькі посїлости, в р. 1660 шведські провінції, в р. 1814 Норвегію.

**) В р. 1864 стратила Данія Шлезвик і Гольштин.

терпеливця, чому мійський фізикат зовсім не звертає уваги на ту пошесть. Може бути, що по тій інтерпеліції фізикат заопікує ся дітьми. В Чернівцях все йде sehr gemüthlich.

Товариство „Просьвіта“ розсилає свій календар на 1896 р. лише тим що не залагають з вкладками. Оправний календар коштує 50 кр., неоправлений 35, з пересилкою 50 кр. Адресувати треба: Товариство „Просьвіта“ у Львові, ринок ч. 10., I. поверх.

О. Стефан Добрянський, гр. кат. священник в Рогізні коло Яворова, обходив дня 21. с. м. 50-літній ювілей свого священства і разом золоте весіле. З сеї нагоди іменовано его совітником консисторским.

Нові мундури військові. Окрема комісія при міністерстві війни предложила вже цісареві до потвердження нові приписи що-до мундуру військового. Після тих приписів у войску блюзи не буде, офіцери дістануть вафенрок з двома рядами гүзиків. Вилохи і їх краски лишуть ся. Замість теперішних темних плащів і офіцери і вояки стануть носити однакі що-до крою і форми, але ясно-сіві плащі. Вісти ті ще не певні, але кружать поміж офіцерами. Знесене блюзи уважає дехто невідповідним. Вигідніше в блюзі, як у вафенроку, котрий тепер войско мало би все носити, не тільки на параді.

Зі Станіслава пишать нам: Провокований кацапскою безличністю, зложив о. Касян Купницький пораз другий гідність совітника і референта тутешньої єпископської консисторії. Кацапска господарка в тутешній консисторії довела управу єпархії уже майже до абсурду. Се загально звісна річ, що хто держить з тутешньою кацапско-духовною клікою, на чолі котрої стоїть відомий „Сорока“, може бути всім бруднішим від хлопського кожуха, як се сказав один пан колятор знід Станіслава, може бути навіть з гідких процесів добре знав тутешній п. к. прокураторії а мимо того получати всякі можливі і неможливі „отличія“ з ласки кацапско-духовної кліки, лишень один щирий народовець солею в оці тутешнім Анухтинам. Що святого може бути у сеї кліки, управляючої de facto консисторією, котрої „приятелі“ так ласі не лиш на чужі гроші, але й чужі листи підкрадають? „Вам якась Україна прийшла до голови“. Таки-ми безличними словами провокує ся ту приїждяючих „во всякій потребі“ священників народовців. „Нам не треба Поляків, бо ми маємо

північних! Північніше, коли сей стан безконституційний став тривким, Данію подвійно мало-важили за границею. Сьміяли ся зі сторожів права, законів і моральности, котрі правили сим краєм Ліліпутів, і поважанем не дарили народу, котрий з року на рік, з одної десятки літ на другу зносив терпеливо такі безправности.

Все, що впрочім Данці в новіших часах зробили, будило мало, може за мало уваги. Найважніше наше діло: переверот в рільництві, — так скоро а добре виконаний перехід до нової форми продукції масла, — не міг викликати загальнішого вражіння.

З нагоди віденської всесвітної вистави в р. 1873 оголосив один Француз, безсторонний судя данського краю в Gazette des beaux arts досить обширну оцінку шведської і норвежської вистави штук красних, — а про нашу вітчизну не сказав ані слова. Наша участь в парижській виставі в р. 1878 була навіть після свідництва данських часописей така нещаслива і мізерна, що Данія, вели єї не порівнаємо з Сан Маріно і Монако, стояла найнижше від всіх країв сьвіта. Тоді чути було дуже часто в Парижі гадку, котра повинна стояти перед очима всіх Данців, як страшна зловіща критика, яку про нас раз сказали, а яка не повинна була ніколи появити ся з пятном правди на чолі: Le Danemark s'efface!

(Дальше буде).

конституцію!“ — викрикує ся з компетентного місця, але нехай по ті Поляки запросять якого „маститого“ достойника на „яствие і питіє“, як се було ту приміром 22. вересня с. р. по посвяченю нового будинку „Sokoła“, тоді тих самих Поляків „благає ся“ з безвстидним лицемірством яко „starszych braci o przewodnictwo“. Дасть Бог, що поволи пізнають ся і тутешні Поляки на фарбованих лисах, а від кандидатів до мітри єпископської будуть жадати чогось більше як хитрої бляги. Се-ж лежить чейже не лиш в інтересі Русинів, але й Поляків, щоби на наших престолах владичих засідали люди розумні, поважні і честні. Sapienti sat.

З пересердя. Якийсь Гіо, французкий фабрикант в місті Френе жалував ся від довшого часу на посередні податки, які мусів платити державі. Одержавши недавно нові рахунки і визнання, обчислив все, що до тої пори коштували его податки, а коли пересьвідчив ся, що заплатив вже 60.000 франків міністерству скарбу, поїхав в таку розпуку, що поїхав до Парижа, удав ся просто з двірця до міністерства і тут з великим гнівом почав оповідати свій клопіт одному урядникові. Урядник очевидно відповів, що всі податки, які Гіо заплатив, були приписані правом і ему не стала ся ніяка кривда. Почувши таку відповідь, фабрикант добув з кишені револьвер. Урядник бояв ся нападу, утік до другої комнати і звідтам почув по хвилі чотири вистріли. Надбігли возні і найшли Гіота за землі без руху — майже неушкодженого, бо лише одна куля легко скалічила шкіру на голові, другі три застрягли в стіні. Конець того самоубийчого замаху буде такий, що фабрикант крім належних податків заплатить ще 16 франків кари за недозволене носення оружя.

Глина яко опал. В місцевости Чорне Місто, між Баку а нафтовими жерелами в Барах нах на Кавказі, нашли поклади глини, котра дає ся уживати на опал. Сей винахід треба завдячити припадкові. Фірма братів Шабасєвих, що на великі розміри експлуатує нафтові жерела, хотіла в Чорнім Місті побудувати резервуар на нафту. Коли робітники копали землю закурив один з них папірос і кинув сірник в землю, але глина зачала горіти і огонь вибух полум'ям. По кількох годинах згашено огонь і аж тоді показало ся, що натрафлено на поклад глини, котрої мешканці тої околиці від давна уживали на опал замість дерева або вугля. Та глина видає при паленю менше диму, а також менше саджі як дерево. Сю єї прикмету відкрито по перший раз в 1861 р. Она має барву сіру або чорну, є товста і горить в кожій печі і на вільнім воздуху. Ся глина може стати ся поважною конкуренткою вугля яко опалу.

Таке здало би ся й в Чернівцях. В великім американськмі місті Сінсінаті завели ся були від якогось часу такі порядки, чи радше непо-рядки, що міський уряд не дбав о чистоту улиц і куші сьмітя занечищували всі проходи. Всякі наклепування і нарікання місцевих газет нічого не помагали, бо рада міська не звертала на них ніякої уваги. Отже жінки всяких станів рішили взяти ту справу в свої руки і наклонити магистрат до більшої дбалости. Одного дня появилось ся на першорядній улиці сто пань в гарних одіях, капелюхах, з допатами і мітлами в руках і почали пильно замітати. В млі ока зібрало ся коло них множество людей, захожуючи їх оплесками в їх роботі. Богато з пань веліли собі внести обід на улицю, ілі его на порогах каменних, а відтак ставали дальше до роботи. Коли сонце зайшло, були головні улиці міста від многих місяців перший раз чисто позамітані. Той поступок відважних жінок осягнув свою діль, бо батьки міста так ним заветидали ся, що від того часу стали більше дбати о чистоту міста.

Кава і алкоголь. Дуже часто рядять лікарі в борбі против алкоголю уживанє кави. Се вправді має свою рацию, але не треба думати, мов би кава була зовсім певинним напитком. Звістно прецінь загально, що нервові люди по ужитку кави стають дуже роздрозненими; менше звістним мабуть є, що по довгім надмірнім ужитку кави появляють ся хронічні ознаки затросня. На посліднім засіданю „Société medi-

cale des hospitaux“ мав проф. Турет дуже поучаючий виклад на сю тему; він виказав майже ті самі ознаки затросня від кави як від алкоголю. Передовсім наступають перешкоди в травленю і роздрозненє нервів. А петит зменьшає ся значно, а в деяких хорих стає відраза до густої страви така велика, що хорі хотять лише їсти хліба хліб вмочений в каву. Заразом наступає безсонність або, коли хорі може спати, непокоячі сны і страшна змора, дальше трясене членів і дрожанє губів, язика, а навіть всіх мускулів в лиці. Помимо всего хронічне затросене кавою не виступає так часто, як затросене алкоголем, а надто можна его вилічити застановленем питя кави на якийсь час.

Вечер з танцями відбуде ся заходом товариства „Родина“ в Коломні дня 3-го жовтня с. р. Вступ від особи 1 зр.

Щезає село. Небавом карти Лютарингії треба буде поправити, бо незадовго щезне село Ніданш коло Мему цілком. Якийсь пан Курель для побільшення своїх ловів закуплює ха ти селянські, руйнує їх потім і засіває дерева, щоби мати більший ліс. Коли отже деякі селяни, котрі ще своїх хат не попродали, не схотять мешкати посеред ліса, то самі скоро відтам виберуть ся. Задля примхи якогось богача щезне село, про котре в старих грамотах з 12-го віку спомінають.

Вдячність цигана. В однім селі приїс циган свого хорого хлопця до чоловіка, о котрім ішла слава, що вміє від всякої слабости лічи ти. І справді сей чоловік дав хлопцеві якийсь напиток, від котрого хлопець видужав. Батько д уже тішить ся і хоче показати свою вдячність. За якийсь час приводить він до сего чудотворця коня, справді не дуже доброго та й не дуже гарного, але відки ліпшого взяти, коли циган бідний. Чудотворець приймає коня, а циган вандрує в иншу сторону. Кілька день потім прийшла поліція до того чудотворця по коня: циган не знав як показати свою вдячність, а що був бідний, то вкрав коня для свого добродія.

З зависти напали селяни в Пояна-Штампі (під Чернівцями) Пегро Кіпер і Дьордій Васілюк 19-літнього паробка Аксентія Пілуга і так его тяжко побили, що він слідуючого дня помер. Убийників увязнено.

Новий Люкль. Син бувшого генерального почтмайстра американських Сполучених Держав, Радман Вандмакер, властитель фабрик у Філадельфії, урядив в бульбонськмі ліску в Парижі недавно тому фестин, котрий коштував 60.000 зр., помимо, що було лише 22 гостей. Двадцять і дві карити завззли запрошених гостей на місце. Гарні фонтани, поміщені на величезних скалах з леду, удержували стало приємну температуру. Окрім їди одержав кожний гість цілу рибу, штуку баранини, штуку дрібного птаха з труфлями, кіш шампана, кіш боросквинь, і кільканайцять фляшок іданого вина. По пір одержав кожний гість на памятку дорогої брилянт. — А тепер послухаймо, що каже New Age на те: Відки Вандмакер мав на таку оргію гроші? Від спрацьованих, на смерть помучених і нужденно плачених офіціалістів фірма Вандмакер, котрі самі живуть в страшній нужді і не дістають відповідної нагороди за свою працю. Надто у сего пана за кожний хоч би найдрібніший блуд наступає грошева кара, котру відтягають від плати.

Урядники у Франції. Недавно тому оголошено цікаві статистичні дані, котрі відносять ся до урядників у Франції і плати, яку побірають. В році 18.6 було у Франції 189.000 урядників, побіраючих 305 мільонів франків річно; сего року досягло число урядників 250.000 — а плата вносить 407 міль. фр. Пересічна плата вносила в 1876 р. 1610 фр. річно, а тепер 2000 фр. Низку як 1000 фр. плату одержує 183.750 урядників; від 3000 до 3999 фр. — 110.850 урядників; від 10.000 до 19.999 фр. — 1565 осіб; від 20.000 до 200.000 фр. — 212, а президент республіки має 1.200.000 фр. річної плати.

